

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAFIČKI FAKULTET ZAGREB

ZAVRŠNI RAD

Mirela Maček

Sveučilište u Zagrebu
Grafički fakultet

Smjer: Dizajn grafičkih proizvoda

ZAVRŠNI RAD

ULIČNA FOTOGRAFIJA

Mentor:

Dr. Sc. Miroslav Mikota

Student:

Mirela Maček

Zagreb, 2015.

SAŽETAK

U završnome radu objašnjeno je što je to ulična fotografija te su pojašnjeni pojedini segmenti ulične fotografije zasebno. Spomenuti su načini fotografiranja ulične fotografije te različiti vremenski uvjeti u kojima je moguće snimiti zanimljive ulične fotografije. Objašnjeno je na koji način se može fotografirati pokret koji je jedan od najčešćih motiva u uličnoj fotografiji te koji su to objekti koji mogu fotografiju učiniti zanimljivijom. Također je opisano kako samo promjenom perspektive fotografija može izgledati potpuno drugačije. Dati su savjeti i trikovi kako biti što manje primjetan prilikom fotografiranja što je ključno za uličnu fotografiju koja mora biti spontana. Na kraju rada spomenuti su predstavnici koji su na neki način pridonijeli razvoju ulične fotografije.

KLJUČNE RIJEČI

Fotografija, Ulična fotografija, Vremenski uvjeti, Predstavnici

SUMARY

In this final work is explained what is street photography and certain segments of street photography separately are explained. The ways of photographing street photography and different weather conditions in which it is possible to capture interesting street photographs are mentioned. It was explained how you can take pictures of a movement that is one of the most common motives in street photography and that they are objects that can make photography more interesting. It is also described how a change of perspective images may look completely different. Also, the tips and tricks to be less conspicuous when taking pictures are provided, which is essential for street photography, where the main point is to be spontaneous. At the end the aforementioned representatives who have in some way contributed to the development of street photography have been mentioned.

KEYWORDS

Photography, Street photography, Weather conditions, Representatives

SADRŽAJ

1. Uvod	1
2. Temeljni dio	3
2.1 Odabir fotoaparata	3
2.2 Tri načina fotografiranja u uličnoj fotografiji	4
2.2.1 Neprimijećeni način	4
2.2.2 Iznenadjeni način	5
2.2.3 Najavljeni način	6
2.3 Vremenski uvjeti	7
2.3.1 Magla	7
2.3.2 Kiša	8
2.3.3 Sunce	9
2.3.4 Noć	10
2.4 Pokret	11
2.5 Semantički kontrast	12
2.6 Geste	13
2.7 Kompozicija	14
2.8 Rakurs	15
2.8.1 Gornji rakurs	15
2.8.2 Donji rakurs	16
2.9 Dubinska oština	17
2.10 Kako biti nevidljiv prilikom snimanja ulične fotografije?	19
2.11 Glavni predstavnici ulične fotografije	21
2.11.1 George Brassaï	21
2.11.2 Henri Cartier-Bresson	22
2.11.3 Robert Doisneau	24
2.11.4 Robert Frank	25
2.11.5 Garry Winogrand	26
3. Zaključak	27
4. Literatura	28

1. UVOD

Ulična fotografija je vrsta fotografije čiji cilj je moglo bi se reći – zabilježiti trenutak, jedan trenutak u prostoru i vremenu, trenutak koji nitko nije primijetio a pokazuje realnu stvarnost. U uličnoj fotografiji nema pretvaranja, nema namještanja, već je sve prirodno i spontano. Svaki objekt na fotografiji, svaki pokret, svaki izraz lica čine fotografiju posebnom i daju joj smisao. Na fotografiji se često puta nalazi više događaja odjednom kojih ni fotograf nije svjestan u trenutku okidanja već ih primijeti kasnije na fotografiji. Ulična fotografija ne mora nužno obuhvaćati ljude, ali nekako su upravo ljudi oni koji uličnoj fotografiji daju težinu i smisao, te onu vrlo rijetko viđenu spontanost i iskrenost. Dobra ulična fotografija prikazuje snažne emocije i u bilo kojem smislu podsjeća na čovječanstvo. Posebna je baš iz tog razloga što fotograf može kontrolirati samo dvije stvari, a to su gdje će stajati i u kojem trenutku će pritisnuti okidač. Sve ostalo se događa samo od sebe i na to fotograf ne može utjecati. Garry Winogrand jednom je rekao: „Ja fotografiram da bih vidio kako svijet izgleda fotografiran.“ [1] , a upravo ta rečenica dobro opisuje uličnu fotografiju. Sve ono što se svakodnevno događa, sve ono što je tako obično, sve ono što nitko ne primijećuje zbog prezauzetosti vlastitim mislima hodajući po ulici može izgledati tako posebno na fotografiji. Bruce Gilden kaže da „Ako se može namirisati ulica gledajući fotografiju onda je to ulična fotografija.“. [2] S obzirom da je ulica mjesto na kojem se uvijek nešto događa te se izmjenjuje mnoštvo ljudi, nemoguće je da se ista situacija ponovi. Baš iz tog razloga glavni cilj uličnog fotografa je biti na pravom mjestu u pravo vrijeme te naravno pravovremeno okinuti okidač. „Ulična fotografija je kao kutija čokoladica. Nikad ne znaš što ćeš dobiti.“ [2] riječi su Thomasa Leutharda.

Ulična fotografija je laka, ali istovremeno i teška. Laka je zato što se motiv može naći uvijek i svugdje. Ne treba ga posebno tražiti niti postavljati već se on nalazi cijelo vrijeme oko nas. Posebno je lako to što ne treba tražiti nešto neobično, već naprotiv, sasvim obične svakodnevne stvari su ono što čini uličnu fotografiju. Ulična fotografija je teška iz razloga što je motiv uvijek u pokretu pa je vrlo kratko vrijeme reagiranja. Ako se propusti prilika nema povratka jer se ista situacija neće više nikada ponoviti. Fotograf ima priliku zaustaviti vrijeme, zabilježiti trenutak i na kraju dana držati nešto što podsjeća na djelić sekunde koji se dogodio.

Na ulici je svaki djelić sekunde različit, ima toliko različitih životnih priča koje se odvijaju istovremeno, neke čak i međusobno isprepliću, a samo čekaju da budu primijećene i zabilježene.

Cilj ovog završnog rada je prikazati uličnu fotografiju u umjetničkom smislu. Napraviti nekoliko uličnih fotografija koje nisu dokumentarnog tipa, ne samo fotografije koje prikazuju trenutak, već fotografije koje izazivaju emocije kod gledatelja. Fotografije na kojima je svijet bez maske, svijet kakav zaista postoji, spontan i iskren. Završni rad je osim autorskim fotografijama upotpunjena i fotografijama poznatih uličnih fotografa. Fotografije se nalaze u temeljnog djelu rada vizualno dokazujući ono o čemu se pisalo.

Za dobru uličnu fotografiju važno je znati neka pravila, poput toga na koji način treba fotografirati pokret ili način na koji se snima u različito doba dana te u različitim vremenskim uvjetima. Treba biti upoznat sa opremom sa kojom se snima, znati koje su mogućnosti fotoaparata koji se koristi. Važno je čuti koji savjet od iskusnih uličnih fotografa te možda pogledati nekoliko njihovih radova. Na kraju svega, najvažnije je ukomponirati to znanje te ga spojiti sa dozom individualnosti i originalnosti koju svatko nosi u sebi, prikazati svijet na svoj način. Od dosadnog motiva može se napraviti vrlo zanimljiva fotografija ali isto tako se od zanimljivog motiva može napraviti dosadna fotografija pa je tu ipak potrebno malo kreativnosti da bi nastala dobra ulična fotografija.

2. TEMELJNI DIO

2.1 Odabir fotoaparata

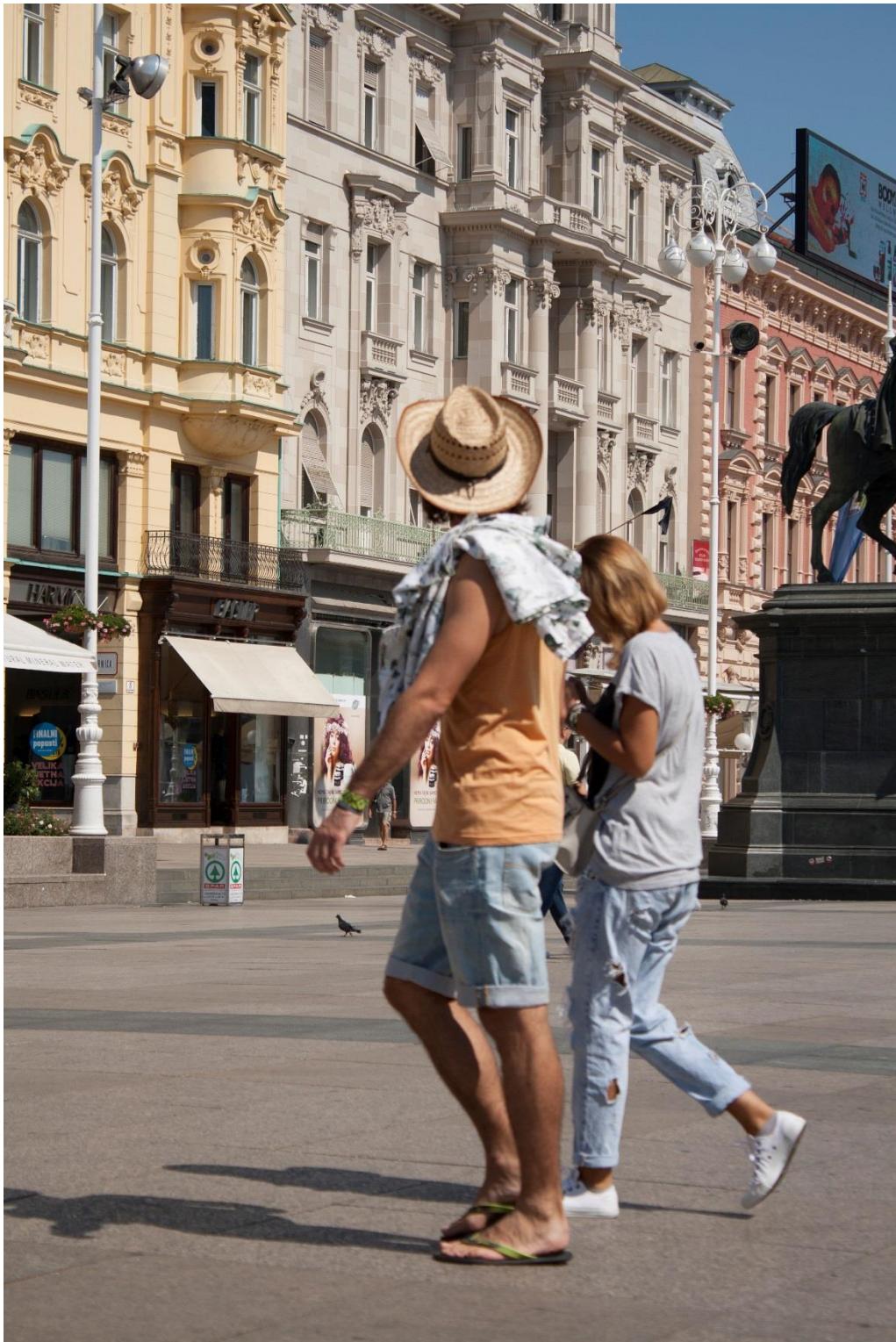
Ne postoji fotoaparat ili cijeli sustav koji su namijenjeni uličnoj fotografiji. Za dobru uličnu fotografiju nije bitan skupocjeni fotoaparat sa mnoštvo funkcija. Ponekad je dovoljan i neki jeftiniji fotoaparat sa nekoliko funkcija. Prije svega važna je predodžba o vidnom polju fotoaparata. Na taj način se bez gledanja kroz fotoaparat može dobiti predodžba o tome kako će fotografija ispasti na kraju.

U ovome radu priložene autorske fotografije snimljene su Canon EOS 400D fotoaparatom, uz korištenje objektiva EF-S18-55mm f/3.5-5.6.

2.2 Tri načina snimanja u uličnoj fotografiji [2]

2.2.1 Neprimijećeni način

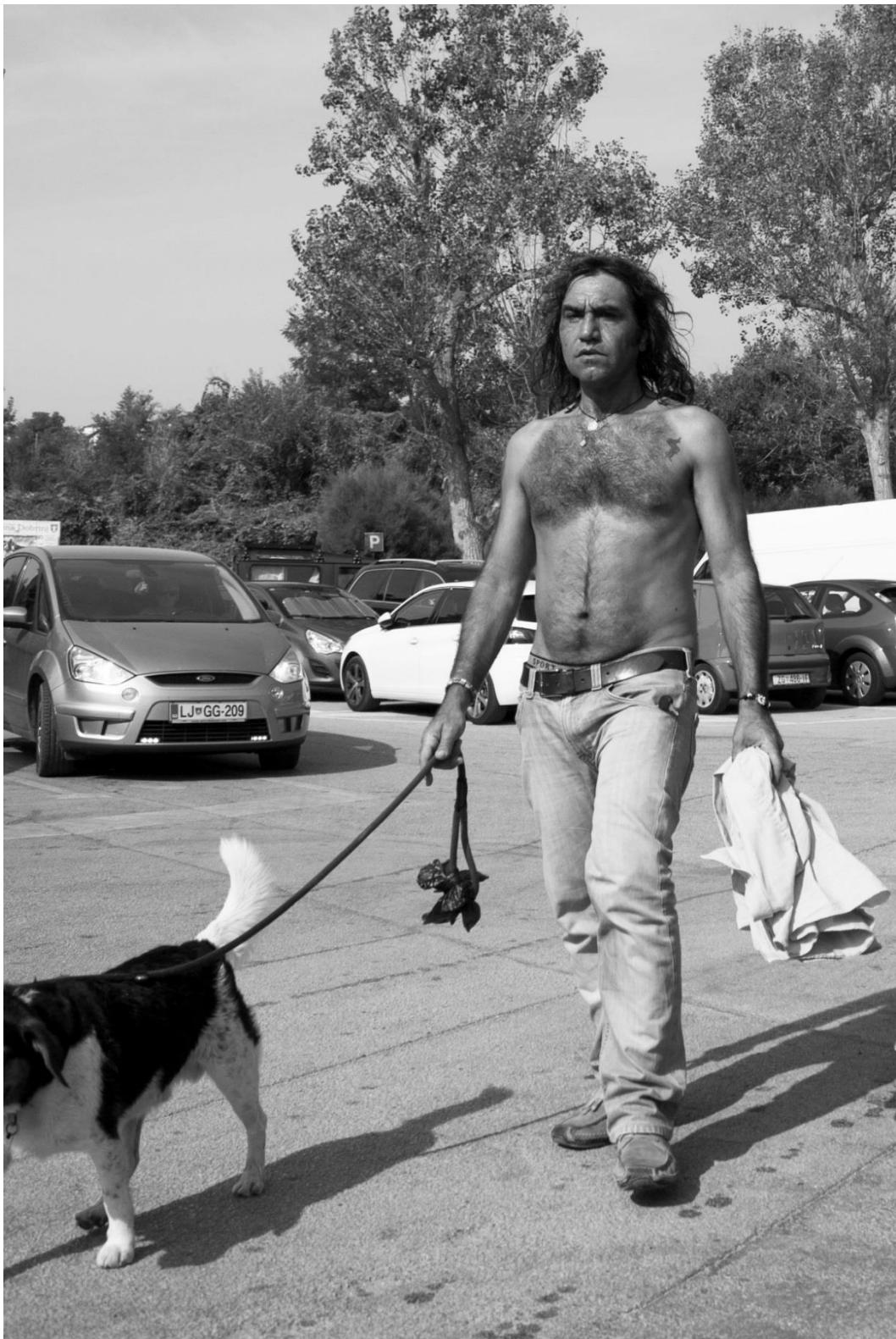
To je snimanje ljudi na način da oni ne primijete da ih se snima. To je najbolji način za snimanje ulične fotografije jer su ljudi spontani, rade sasvim obične svakodnevne stvari bez bilokavkog pretvaranja i namještanja. (Slika 1.)

Slika 1. Mirela Maček, Zagreb

2.2.2 Iznenađeni način

Još jedan način za snimanje ulične fotografije je iznenađenje. Ako fotograf usmjeri fotoaparat prema nekoj osobi iz blizine i okine fotografiju ta osoba ga vidi i napravi iznenađeni izraz lica. Taj način snimanja može ponekad biti i neugodan jer neki ljudi pokazuju bijes i mržnju. (Slika 2.)

Slika 2. Mirela Maček, Šilo - Krk

2.2.3 Najavljeni način

Uvijek postoji način snimanja kod kojeg se prije pita objekt za dozvolu. Međutim, to je loš način snimanja iz razloga što u tome slučaju nestaje spontanost i prirodnost ljudi.

Ako se ljudi namještaju to više nije prava ulična fotografija koja je specifična upravo po tome što je spontana.

Smisao ulične fotografije je upravo uhvatiti spontanost ljudi na ulici; onog trenutka kada se nekoga pita za dozvolu, ta spontanost najčešće nestaje i osoba počne pozirati (najčešće ukočeno i neprirodno). Iako mnogi smatraju da je tražiti dozvolu znak nekakve uljudnosti, u većini slučajeva ono zapravo češće znači gubitak vremena ili nemoguću misiju. Ljepota ulične fotografije očituje se upravo u tome što prikazuje stvaran život, i neponovljive stvarne situacije koje se sakodnevno događaju na ulici. Ne prostoji neki točno propisani način kako bi dobra ulična fotografija trebala izgledati, dokle god izgleda zanimljivo. (Slika 3.)

Slika 3. Mirela Maček, Šilo - Krk

2.3 Vremenski uvjeti [2]

Ulične fotografije ne moraju nužno biti snimane po sunčanome vremenu, već se zanimljive fotografije mogu dobiti i kada je kiša, magla ili pak vjetar čime dobivamo zanimljive prirodne efekte na fotografijama. S obzirom na različite vremenske uvjete, ljudi imaju različite reakcije, drugačijeg su raspoloženja te izazivaju različite emocije kod promatrača. Sama fotografija dobiva drugi značaj. Zanimljive fotografije mogu se snimiti i noću kada najviše pažnje odlazi na odnos svjetla i tame uz različite načine na koje su osvjetljeni ljudi te njihove sjene.

2.3.1 Magla

Ulične fotografije snimljene po maglovitome vremenu imaju jednu posebnu mekoću i daju određenu dozu romantičnosti. Također odaju jednu dozu mistike i hladnoće koja se može uravnotežiti raznobojnim motivima. (Slika 4.)

Slika 4. Ben Heine – Foggy day in the streets of Brussels, Brussels

(Izvor: <https://500px.com/photo/3514942/foggy-day-in-the-streets-of-brussels-by-ben-heine>)

2.3.2 Kiša

Po kišovitome vremenu najčešće ljudi nisu dobre volje, u žurbi su da bi što prije izbjegli kapljice kiše i sklonili se pod krov. Međutim, te tužne geste i izrazi lica u kombinaciji sa mnoštvom šarenih kišobrana koji zrače pozitivom mogu dati vrlo zanimljiv kontrast na fotografiji. Po kišnome vremenu još više do izražaja dolaze jarke boje s obzirom da je iza njih jedno sivilo neba i ulica. Jedan od zanimljivih motiva na uličnim fotografijama po kišnome vremenu su odrazi boja i sjena na mokrim ulicama što se u drugim vremenskim uvjetima ne može naći. Ono što može fotografiju učiniti još zanimljivijom je igranje sa dužinom vremena eksponiranja čime se postiže da kapljice budu izdužene te se na taj način ističe njihov pokret a fotografija dobiva dinamičan dojam. (Slika 5.)

Slika 5. Vivienne Gucwa – Rain, New York City

(Izvor: <https://www.pinterest.com/pin/182044009908015320/>)

2.3.3 Sunce

Postoje razni načini snimanja po suncu a u uličnoj fotografiji svi su dozvoljeni. Najzanimljiviji efekti na fotografijama dobivaju se snimanjem u sutan. Kada sunce zalazi daje predivne tople tonove narančaste boje koja se odražava na ulicama i ljudima. Kada se snima uvečer prema suncu, dobivaju se vrlo tamne siluete ljudi iza kojih je pozadina nebo osvjetljeno suncem. (Slika 6.)

Slika 6. Zoom Morales, Philippines

(Izvor: <https://zoommorales.wordpress.com/>)

2.3.4 Noć

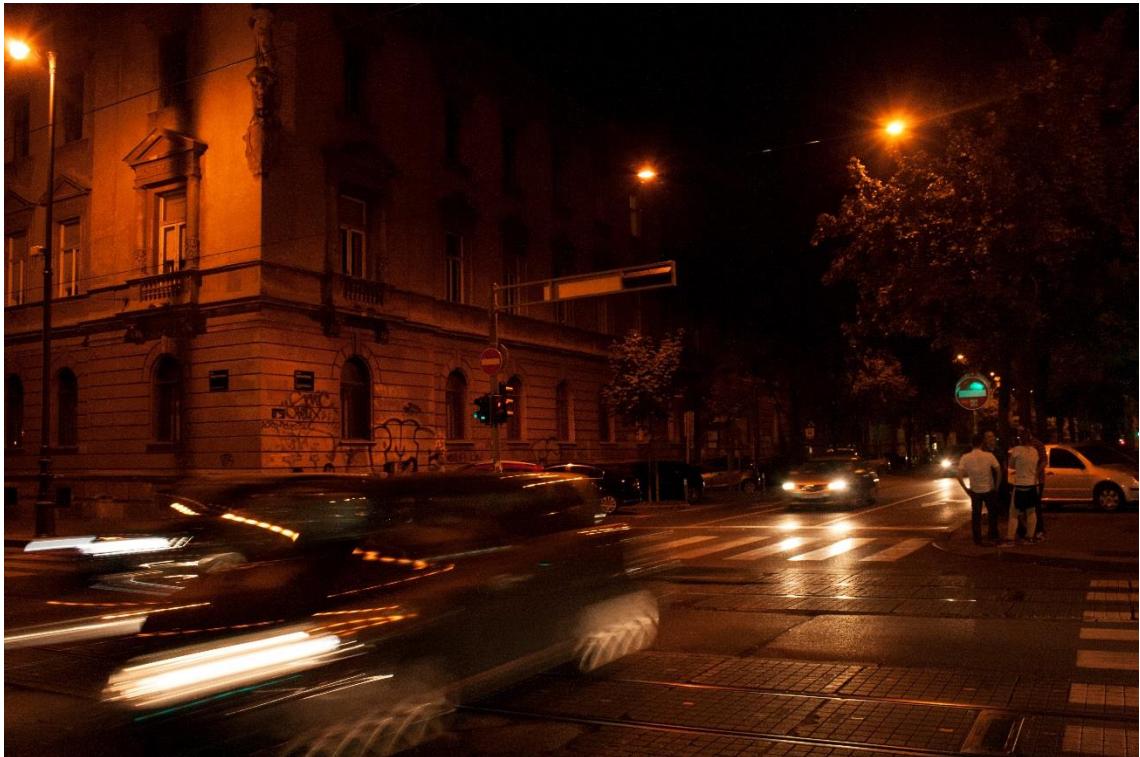
Snimanje noću može biti vrlo zanimljivo jer dolazi do izražaja kontrast svjetla i sjene. Da bi ulična fotografija uspjela treba ipak biti osigurano dovoljno noćne rasvjete koja će činiti zanimljiv kontrast sa tamom. Kao noćna rasvjeta podrazumijeva se mjesecina, svjetlo reklama, ulična rasvjeta, svijeće, vatromet i sl. U nekim slučajevima noćnog snimanja može se koristiti i doosvjetljavanje bljeskalicom čime se može osvjetliti motiv u prvom planu a sve ono što želimo da na fotografiji bude manje važno osvjetljeno je raspoloživom uličnom rasvjetom. Jedan od problema koji se u tome slučaju može dogoditi je da motiv koji smo osvjetlili bljeskalicom bude preeksponiran. (Slika 7.)

Slika 7. Mirela Maček, Zagreb

2.4 Pokret

S obzirom da je ulična fotografija najčešće fotografija na kojoj su ljudi u pokretu, uvijek se nešto miče pa je vrlo važno znati kako snimiti pokret da bi se dobili odlični efekti. Postoje dva načina na koje se mogu dobiti fotografije pokreta. Jedan od njih je da fotoaparatom pratimo objekt koji se miče s dužim vremenom eksponiranja te u tom slučaju dobivamo izoštreni objekt dok je pozadina zamućena. Drugi način je da fotografski aparat držimo na mjestu s dužim vremenom eksponiranja, u tom slučaju dobivamo izoštrenu pozadinu dok objekt dobiva efekt pokreta. (Slika 8.)

Slika 8. Mirela Maček, Zagreb

2.5 Semantički kontrast [1]

Jedna od najzanimljivijih tehnika snimanja u uličnoj fotografiji je snimanje motiva koji su u međusobnom kontrastu. To je slučaj kada su dva objekta jedan kraj drugog i kontriraju međusobno. Na primjer to može biti starac uz kojeg je dijete ili pak crnkinja i bijelac kao i mršav čovjek uz pretilog. Kontrirati se mogu i boje pa tako može ispasti vrlo zanimljiva fotografija na kojoj čovjek nosi crvenu majicu hodajući po zelenoj travi koja ga okružuje. (Slika 9.)

Slika 9. Vivian Maier

(Izvor: Vivian Maier - Street Photographer; powerHouse books, Brooklyn, New York, 2011.)

2.6 Geste

Pokušaj da se uhvate geste ljudi na ulici može biti još jedna od tehnika snimanja ulične fotografije. Ljudi na ulici imaju razne geste rukama, izraze lica te specifičan govor tijela što kod promatrača ulične fotografije izaziva snažne emocije baš iz razloga što se preko takve fotografije mogu osjetiti emocije koje je čovjek na fotografiji u tome trenutku osjećao. Na licu i tijelu mogu se razabrati razne emocije, od sretnih trenutaka preko tužnih scena sve do ljutnje i bijesa. Te emocije se preko fotografije prebacuju na promatrača. (Slika 10.)

Slika 10. Thomas Leuthard, New York City

(Izvor: Leuthard, Thomas : Going Candid.. An Unorthodox approach to Street Photography; NA Publishing, 2011.)

2.7 Kompozicija

Da bi se dobila ulična fotografija na kojoj su ljudi uklopljeni u lijepu kompoziciju trebalo bi se pronaći mjesto na kojem je neka geometrijska kompozicija, arhitektura, pejzaž ili neki drugi odgovarajući kadar te čekati da pravi ljudi ušeću u kadar.

Zanimljive geometrijske kompozicije mogu se dobiti traženjem dijagonala, krivulja, trokuta itd. (Slika 11.)

Slika 11. Mirela Maček, Zagreb

2.8 Rakurs

Najčešće su ulične fotografije u visini ljudskih očiju jer su snimane u pokretu i na brzinu, no da bi se napravila nešto drugačija ulična fotografija koja samim time što je drugačija postaje zanimljivija može se promijeniti rakurs. Isto tako postaje dosadno gledati na fotografijama svijet koji ljudi vide svakodnevno iz normalne vizure hodajući kroz grad. Postoje dva načina da bi se promijenila točka gledišta i tako razbila određena monotonija. To su gornji i donji rakurs.

2.8.1 Gornji rakurs

Kod gornjeg rakursa treba se uzdići iznad standardne visine što nije moguće uvijek i svugdje, međutim ako se pokaže prilika definitivno ju valja zgrabiti i okinuti nekoliko fotografija na taj način. Najčešće je snimanje iz gornjeg rakursa moguće u starim centrovima grada gdje se nalaze razne stepenice i zgrade na koje se može popesti a ispod ima dovoljno ljudi i motiva za snimanje. Vrlo zanimljive fotografije mogu se dobiti po kišnome vremenu kada mnoštvo raznobojnih kišobrana vrluda po ulicama grada i daje kontrast sivilu neba i ulica. (Slika 12.)

Slika 12. Mirela Maček, Šilo - Krk

2.8.2 Donji rakurs

Kod donjeg rakursa je točka gledišta nisko iznad prosjeka te je taj način snimanja moguć u većini situacija, potrebno je samo da se fotograf spusti na pod. Na taj način neke druge stvari dobivaju na važnosti za razliku od uličnih fotografija snimanih na standardnoj visini gledišta. U tome slučaju ne dolaze do izražaja lica ljudi već cipele ili pogled psa direktno u objektiv. Snimanjem u donjem rakursu može se pridati važnost neobičnim stvarima koje samim time uličnu fotografiju čine zanimljivijom iz tog razloga što ljudi svakodnevno pridaju važnost nekim drugim stvarima koje time postaju obične i pomalo dosadne. (Slika 13.)

Slika 13. Thomas Leuthard, New York City

(Izvor: Leuthard, Thomas : Going Candid.. An Unorthodox approach to Street Photography; NA Publishing, 2011.)

2.9 Dubinska oštrina

Igranjem sa različitom dubinskom oštrinom dobiva se jedan zamućeni i jedan izoštreni dio fotografije čime se pridaje važnost izoštrenom djelu fotografije. Ako se fotografira na način da je glavni motiv postavljen blizu objektiva može se dodatno naglasiti tako da pozadinu dobijemo zamućenu i time se glavnom motivu pridaje veća važnost. Međutim, zanimljivija situacija je ona u kojoj se želi pridati važnost nekom udaljenijem objektu koji fotografiramo. U tome slučaju se izoštari taj udaljeni motiv a objekti koji su bliže postaju zamućeni i smanjuje im se važnost na toj fotografiji. (Slika 14. i 15.)

Slika 14. Mirela Maček, Šilo - Krk

Slika 15. Mirela Maček, Zagreb

2.10 Kako biti nevidljiv prilikom snimanja ulične fotografije?[1]

Biti nevidljiv prilikom snimanja ulične fotografije je vrlo važno iz razloga što ulična fotografija mora biti spontana i iskrena, bez pretvaranja i namještanja. Ako ljudi primijete da ih se snima počnu se ponašati drugačije, namještaju osmijeh, popravljaju frizuru ili pak nagužvanu odjeću a to uništava spontanost koja je tako bitna za uličnu fotografiju. Zato ulični fotograf mora biti brz i neprimjetan prilikom snimanja. U tome mu mogu pomoći sljedeći savjeti:

Izbjegavati kontakt očima

Jedan od glavnih savjeta za snimanje ulične fotografije je izbjegavati kontakt očima sa objektom koji se snima. Ako se objekt ne gleda u oči vrlo je mala vjerojatnost da će pomisliti da se snima baš njega. Umjesto toga dobro je pretvarati se da se snima nešto što se nalazi iza objekta, a s obzirom da je to ulična fotografija nitko neće posumnjati u to.

Približiti se

Ako se fotograf nalazi bliže objektu koji se snima manja je vjerojatnost da će on primijetiti da se snima upravo njega. Razlog zašto je to tako je taj što će objekt pomisliti da fotograf želi snimiti nešto iza njega u daljini a ne njega iz te blizine.

Držati fotoaparat do oka

Ono što privlači najviše pažnje je dizanje i spuštanje fotoaparata kada se primijeti dobra situacija za snimanje. To je pokret koji privlači pažnju i njegovim izbjegavanjem smanjuje se mogućnost da objekt primijeti da se snima upravo njega. Umjesto toga preporuča se držanje fotoaparata cijelo vrijeme uz oko, čak i kada se ne snima. U tome slučaju kada određeni objekt dođe u kadar fotograf može nesmetano okinuti bez nepotrebnih pokreta i namještanja fotoaparata.

Čučnuti

Još jedan dobar savjet za manje privlačenje pažnje prilikom snimanja ulične fotografije je čučnuti se dolje. U tome slučaju fotograf nije u direktnom vidnom polju objekta koji se snima. Također, kada se snima na taj način objekt može pomisliti da se snima arhitektura ili pejzaž odnosno okolina, a ne direktno on.

Snimanje na uglu

Na uglovima ulica najčešće je najviše ljudi koji se isprepliću u raznim pravcima. Kada je mnoštvo ljudi na okupu manja je vjerojatnost da će netko obraćati pažnju na fotografa i na to što i koga on snima. U tome slučaju odnosno na tome mjestu fotograf može samo prisloniti fotoaparat uz sebe i čekati da pravi ljudi dođu u pravo vrijeme u kadar. Još jedna stvar koja može biti zanimljiva za ulične fotografе u slučaju snimanja na uglu su razne ekspresije ljudi prilikom sudara sa ljudima iz drugog smjera. Na licima ljudi pojavljuju se ekspresije iznenadenja, pa čak i ljutnje što im je netko prepriječio put a to može ispasti vrlo zanimljivo na uličnoj fotografiji.

U nekim slučajevima može biti korisno za uličnu fotografiju kada ljudi vide da se njih fotografira jer ljudi naprave zanimljive izraze lica kada shvate da su oni meta fotografiranja. To ispadne zanimljivo samo ako je fotograf dovoljno brz da okine fotografiju u pravom djeliću sekunde.

2.11 Glavni predstavnici ulične fotografije

2.11.1 George Brassaï (1899.-1984.) [3]

George Brassaï je uzeo svoje prezime po mjestu svog rođenja, Brasso u Transilvaniji. Studirao je umjetnost na akademiji u Budimpešti i Berlinu nakon čega je došao u Pariz. Bio je potpuno nezainteresiran za fotografiju sve dok nije video fotografске rade svog poznanika Andre Kertesza koji su ga inspirirali da se počne baviti fotografijom. Sredinom tridesetih počeo je snimati Pariz noću te je fascinantne fotografije prostitutki, svodnika, transvestita 1933. godine objavio u jednoj od najznačajnijih fotografskih knjiga Paris de Nuit. (Slika 16.)

Slika 16. George Brassaï, Pariz

(Izvor: <http://www.atgetphotography.com/The-Photographers/BRASSAI.html>)

2.11.2 Henri Cartier-Bresson (1908.-2004.) [4]

Henri Cartier Breson jedan je od najpoznatijih fotografa svih vremena. Rođen je 1908. godine u Chanteloupeu u Francuskoj. Studirao je slikarstvo dvije godine u Parizu što mu je pomoglo da razvije nevjerojatan ojećaj za kompoziciju. Imao je nevjerojatnu sposobnost da zamrzne magične trenutke koji su vrijedni da ih se zabilježi. Njegov osjećaj za kompoziciju čini ga umjetnikom u fotografiji. Njegov rad je ostavio veliki utjecaj u umjetničkoj fotografiji te su njegove fotografije objavljivane u najpoznatijim svjetskim časopisima i u svjetski poznatim galerijama. Njegova je serija fotografija 'The Decisive Moment' postala prva fotografска izložba postavljena u Louvreu 1952. godine. Bresson je rekao da je osjećaj humanosti elementaran za svakog fotografa te da fotografija bez obzira koliko bila tehnički savršena ne vrijedi ništa ako nije nastala kao rezultat ljubavi te ako su na njoj samo ljudi, već da su na fotografiji ljudi sa svojim sudbinama. Za uličnu fotografiju je puno bitnija osobnost fotografije od savršene tehnike snimanja čega se Bresson u potpunosti držao. On nije pridavao puno pažnje tehničkom aspektu fotografije, no ono što daje nevjerojatnu vrijednost njegovim fotografijama su pravi tajming i prodiranje u svijest osoba koje su na njegovim fotografijama te prikaz njihovih duša. (Slika 17. i 18.)

Slika 17. Henri Cartier Breson, Pariz

(Izvor: <http://www.photographyoffice.com/blog/2011/01/emotional-photography-by-henri-cartier-bresson>)

Slika 18. Henri Cartier Breson, Pariz

(Izvor: <http://www.photographyoffice.com/blog/2011/01/emotional-photography-by-henri-cartier-bresson>)

2.11.3 Robert Doisneau (1912.-1994.) [5]

Robert Doisneau jedan je od poznatih francuskih fotografa. Poznat je po crno bijelim fotografijama Pariza i ljudi u Parizu. Studirao je litografiju, a već je s 21 godinom počeo raditi kao industrijski fotograf za Renault u Billancourtu. Neko se vrijeme bavio i modnom fotografijom, no život na ulici ipak je bio njegova najvažnija preokupacija. Najveću popularnost stekao je pedesetih godina kad je nastala njegova najpoznatija fotografija „Poljubac“ s kojom je povezan događaj koji ga opisuje kao čovjeka.

(Slika 19.)

Slika 19. Robert Doisneau – Poljubac, Pariz

(Izvor: <http://www.atgetphotography.com/The-Photographers/Robert-Doisneau.html>)

2.11.4 Robert Frank [6]

Robert Frank rođen je 1924. godine u Švicarskoj. 1947. godine krenuo je u Ameriku u nadi da će tamo ostvariti karijeru fotografa u časopisima. Napravio je malu ručno izrađenu knjigu nazvanu „40 photos“ koju nakon što je pokazao direktoru zaposlio ga je istog trena. Krenuo je na putovanje koje je trajalo 6 mjeseci gdje je fotografirao Peru i Boliviju te je kasnije po tim fotografijama postao poznat. Nastavio je raditi za časopis do 1951. godine nakon čega je opet počeo putovati, fotografirati svoja putovanja te osvajati nagrade.

Robert Frank bio je inspiriran radovima Walker Evansa koji je razumio važnost svakodnevice i dobre kompozicije. Radovi Roberta Franka gledatelju daju drugačiji pogled na svijet sa dozom dramatike. (Slika 20.)

Slika 20. Robert Frank

(Izvor: <http://www.americansuburbx.com/2013/02/interview-robert-frank-interview-at-wesselly-college-1977.html>)

2.11.5 Garry Winogrand (1928–1984) [7]

Garry Winogrand rođen je 1928. godine u Bronxu, no najviše svoga posla napravio je u Manhattanu tijekom 1960-ih godina. Fotografirao je poslovne ljude, žene na ulicama, poznate glumce i sportaše, hipije, političare, vojнике, životinje u zološkim vrtovima, aerodrome, antiratne demonstracije itd.

Iznenadnom smrću u 56 godini iza sebe je ostavio otrilike 6600 rola filmova (oko 250000 fotografija) koje nikada nije razvio niti video. Te fotografije razvijene su nakon njegove smrti. (Slika 21. i 22.)

Slika 21. Garry Winogrand - Sailor on street

(Izvor:http://www.slate.com/blogs/behold/2013/04/03/garry_winogrand_a_look_back_at_one_of_america_s_most_prolific_photographers.html)

Slika 22. Garry Winogrand – Women are beautifull

(Izvor: <http://www.americansuburbx.com/2015/01/garry-winogrand-women-are-beautiful.html>)

3. ZAKLJUČAK

Ulična fotografija je vrsta fotografije koja ne zahtijeva neko posebno znanje niti traži određena pravila. Za uličnog fotografa važno je da je upoznat sa mogućnostima svojeg fotoaparata te se uz malo kreativnosti i individualnosti može poigrati okidanjem fotografija na različitim ulicama, u različitim gradovima ili pak u različitim vremenskim uvjetima. Najbolji savjet kako biti dobar ulični fotograf je fotografirati, fotografirati uvijek i svugdje. Postoji pravilo od 10000 sati koje vrijedi za sve pa tako i za uličnu fotografiju. Pravilo govori da treba provesti 10000 sati radeći nešto da bi u tome postali dobri. [1] Ulična fotografija je vrsta umjetnosti te kao takva nema pravila već se razlikuje od fotografa do fotografa. Takva ulična fotografija, u kojoj se vidi individualnost, u kojoj se može prepoznati kreativnost fotografa, koja izaziva emocije kod gledatelja, najbolja je ulična fotografija.

Slika 23. Mirela Maček, Zagreb

4. LITERATURA

- [1] Kim Eric (2015). Street Photography 101 – An Introduction to Street Photography, Art & Photos, Barkeley, California
- [2] Leuthard Thomas (2011). Going Candid.. An Unorthodox approach to Street Photography, NA Publishing, Ann Arbor, Michigan
- [3] *** <http://www.atgetphotography.com/The-Photographers/BRASSAI.html>, 20.08.2015.
- [4] *** <http://www.henricartierbresson.org/en/hcb/>, 20.08.2015.
- [5] *** <http://www.atgetphotography.com/The-Photographers/Robert-Doisneau.html>, 21.08.2015.
- [6] *** <http://www.urban-photography-art.com/robert-frank.html>, 23.08.2015.
- [7] *** <http://www.metmuseum.org/exhibitions/listings/2014/garry-winogrand>, 23.08.2015.